

Vihula vesiveskil löödi rattad käima

Aarne Mäe
Kristi Ehrlich
toimetus@virumaateataja.ee

Vihula mõisa omanikud jõuavad oma investeringutega üha uute objektideni, sel nädalavahetusel avati seal Põhja-Eesti ainus töötav vesiveski.

Paisu servas asuv kunagine vesiveski on üldse üks kolmest töötavast vesiveskist Eestis. Objekti tähtsust rõhutas samuti avamisele tulnud regionaalminister Siim Valmar Kiisleri kohalolek.

Vesiveskid rajati omal ajal Eesti mandrialale, kuna need ei sõltunud nii palju tuulest ning olid ka vastupidavamad. Mõisatele olid need vajalikud just seetõttu, et pakkusid lisa-sissetulekut. Vihula mõisas oli kolm veskit: üks tuuleveski talupoegade vilja jahvatamiseks, see vee jõul töötav viljaveski mõisa jaoks ning saeveski. Kui enamasti kasutati ühe kivipaariga veskit, siis 1800. aastaks oli Vihula veskis juba kaks kivipaari.

Vahepealsetel aastatel postkontorina kasutusel olnud vesiveskihoonesse mahuvad nii väike kohvik kui ka suveniiride kauplus, kust saab Eestis tehtud kaupu reisilt kaasa osta. "Et jääks hea mälestus Eestist ja heast eesti käsitööst," lausus Vihula mõisa tegevjuht Tarmo Bachmann. Aga kaubeldakse ka Vihula mõisa spetsialiteetidega, milleks on näiteks seal valmistatud šokolaad. Vesiveski täidab muu hulgas ka muuseumi rolli ja pakub postkontori teenuseid.

Lisaks sai valmis lähedalasuv peo- ja saunakeskus umbes kolmekümnele inimesele. Enne asus seal sepikoda. Peo- ja saunakeskuses on kaks sauna ja suur peorum koos siseöuega.

Läinud laupäeval pidulikult avatud veskihoone ning peo- ja saunakeskus moodustavad Vihula mõisa tegevjuhi Tarmo Bachmanni sõnul ühe osa Vihula mõisa juurde rajatavast puhkekülast, kus paku-

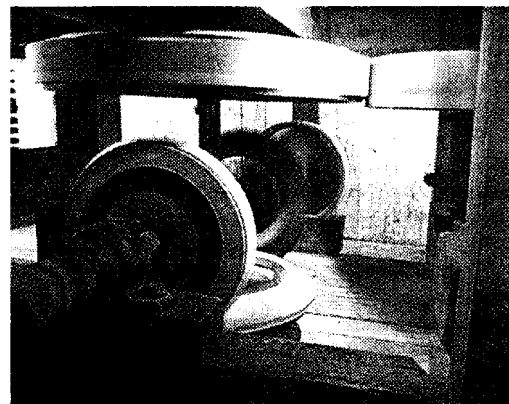

Hobuvankriga veskimees viis avamisele tulnud kunagistesse aegadesse.

3 x Aarne Mäe

Lindilõikamisel osales ka regionaalminister.

Vihulas on üks kolmest töötavast vesiveskist.

takse teenuseid nii pikemaks ajaks puhkama tulnud külastajatele kui ka lühemat aega mõisakompleksis viibivatele inimestele.

Tarmo Bachmann märkis, et järgmise aasta kevadeks, kui Euroopa Liidu projekt, mille toel mõisakompleksi taastatakse, läbi saab, on uus elu antud ka kõigile neile hoonetele, mis veel korda tegemata.

Praegu renoveeritakse vana härjatalli, kuhu on plaanis rajada ökofarm, karjalauta soovatakse teha ülemisele kor-

rusele lisatoad ja alumisel korrusel pakkuda aktiivset tegevust.

Aktiivset tegevust leiab mõisas juba nüüd, kui valminud on spordiväljak ning peatselt saab seal golfi mängida.

Tarmo Bachmanni sõnul on vaja rohkem ööbimiskohti, eesmärk on saada neid kokku 150, sest nõudlus on nii suur, et sageli tuleb saata huvilised naabermõisatesse.

Muu hulgas on ellu äratatud Vihula mõisas ka oma aed, kus rohelist võetakse restora-

niroogade tarbeks ja ürte läheb vaja spaavannides.

Esimene kirjalik viide Vihula mõisa kohta pärineb 1501. aastast.

2008. aastal alustati kogu mõisakompleksi põhjalikku renoveerimist ning 2012. aastaks restaureeritakse mõis täielikult. Restaureerimise eesmärgiks on maksimaalselt säilitada mõisakompleksi ajaloolist ning looduslikku väärtust, andes hoonetele ja kogu mõisa-alale tänapäevase funktsionaalsuse.